

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobce: **F. Ch.**
narozen X
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 29. 8. 2023, č. j. 111801/2023/KUSK,
takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Dobříš (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 12. 2022, č. j. MDOB 132069/2022/SLM (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel

vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla silničního provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem, když dne 27. 8. 2022 v 19:50 hodin na pozemní komunikaci č. III/11628 v ulici P. u č. p. X v obci D. ve směru z centra řídil blíže nezjištěný řidič žalobcem provozované osobní vozidlo reg. zn. X rychlostí nejméně 56 km.h⁻¹, čímž došlo k překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 6 km.h⁻¹. Za uvedené jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Obsah podání účastníků

2. Žalobce v žalobě namítá, že nejvyšší dovolenou rychlost v obci nepřekročil, neboť vozidlo v inkriminované době neřídil. Odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek blíže nezjištěného řidiče je navíc dle mnoha odborníků značně problematická a protiústavní.
3. Podle žalobce došlo v průběhu správního řízení před správním orgánem I. stupně k několika procesním pochybením. Zejména nebylo přihlédnuto k jeho stížnosti na nepředložení dokumentů o provozování systému bez „atestu a homologace“. Žalovaný vycházel z dokumentů, které si správní orgán I. stupně zpětně doplnil a komunikaci se žalobcem vymazal. Toto arogantní jednání úředníků správního orgánu I. stupně nebylo nijak prošetřeno.
4. Žalobce dále namítá, že vozidlo řídila osoba blízká, jejíž totožnost nemůže z rodinných důvodů uvést. Podání vysvětlení, ve kterém žalobce uvedl jako řidiče osobu blízkou, není součástí správního spisu. O právu uvést jako řidiče osobu blízkou navíc nebyl žalobce ze strany správního orgánu I. stupně řádně poučen.
5. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Ve vyjádření k žalobě uvádí, že objektivní odpovědnost provozovatele vozidla byla uzákoněna právě proto, aby řidiči nezneužívali tvrzení, že vozidlo řídila osoba blízká. Liberačním důvodem není ani tvrzení vznesené žalobcem v průběhu správního řízení, že mu bylo vozidlo odcizeno a následně bez jeho vědomí vráceno na pozemek. Žalobce byl navíc o svých právech v průběhu správního řízení řádně poučen, a to konkrétně výzvou ze dne 31. 8. 2022 a vyrozuměním ze dne 1. 12. 2022.
6. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které opakovaně zdůraznil, že nebyl řádně poučen o právu uvést jako řidiče osobu blízkou.

III. Posouzení věci soudem

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a po vyčerpání řádných opravných prostředků. Soud rovněž shledal, že s přihlédnutím k obsahu žalobcových doplňujících podání činěných na základě výzev k odstranění vad nalézá v žalobě i konkrétní skutkové a právní námitky, které lze považovat za projednatelné žalobní body dle § 71 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“). Žaloba je tedy projednatelná.
8. V mezích uplatněných žalobních bodů, již je podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. soud vázán, přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť veškeré skutečnosti rozhodné pro posouzení žalobcem uplatněných námitek bylo možno zjistit z obsahu správního spisu.
9. Žaloba je nedůvodná.
10. Soud předesílá, že podstatná část žalobní argumentace spočívá na zřejmém nepochopení podstaty přestupku, který byl na základě napadeného rozhodnutí uložen.
11. V daném případě byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 téhož zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Tento přestupek podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu projedná příslušný správní orgán, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje. Přestupek provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu lze chápat jako delikt subsidiární (podpůrný) vůči přestupku řidiče vozidla. To znamená, že až v případě, kdy není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45, odst. 22). Projevem subsidiarity odpovědnosti provozovatele vozidla je právě povinnost správních orgánů učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, tj. řidiče vozidla.
12. Shora uvedené lze zjednodušeně shrnout takto: Žalobce nebyl uznán vinným za to, že by on sám řídil vozidlo a přitom překročil nejvyšší dovolenou rychlost, ale za to, že je provozovatelem vozidla, kterou řídila nějaká blíže nezjištěná osoba, a ta při řízení porušila nejvyšší dovolenou rychlost. A jelikož se totožnost této osoby nepodařilo zjistit, nastoupila odpovědnost žalobce coby provozovatele, jehož zákonnou povinností je zajistit, aby při užití jím provozovaného vozidla – ať už jím nebo kteroukoliv jinou osobou – byly dodržovány zákonem stanovené povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.
13. Nemůže proto obstát námitka žalobce, že nejvyšší dovolenou rychlost v obci nepřekročil, neboť vozidlo v inkriminované době neřídil. Tato skutečnost totiž nebyla pro spáchání posuzovaného přestupku vůbec rozhodná. Veškerá žalobní argumentace upřená tímto směrem se zcela mýjí s podstatou posuzované věci, která se týká odpovědnosti provozovatele vozidla, nikoliv odpovědnosti samotného řidiče vozidla, který porušil některou z povinností řidiče nebo některé z pravidel provozu na pozemních komunikacích.
14. Důvodná není ani žalobní námitka, že odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek blíže nezjištěného řidiče je protiústavní. Odpovědnost provozovatele vozidla je věcně opodstatněna tím, že právě na provozovateli vozidla zpravidla závisí, kdo vozidlo užívá.

Protože provozovatel vozidla odpovídá za přestupek bez ohledu na zavinění, jeho odpovědnost primárně neslouží k potrestání řidiče, který porušil některou z povinností řidiče nebo některé z pravidel provozu na pozemních komunikacích. Vůči řidičům má působit zejména preventivně, aby se porušování těchto povinností do budoucna nedopouštěli. Předpokládá se totiž, že provozovatel vozidla ví, kdo v době spáchání přestupku užil jeho vozidlo, jakož i že má zájem domoci se po řidiči náhrady zaplacené pokuty, případně, že bude na řidiče v rámci vzájemných vztahů působit jiným způsobem tak, aby se porušení povinnosti neopakovalo, včetně možnosti zamezit mu v dalším užívání vozidla (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 5. 2018, Pl. ÚS 15/16, dle kterého není objektivní odpovědnost provozovatele vozidla v rozporu s čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 1, čl. 11 odst. 1 a 3, čl. 37 odst. 1 ani s čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

15. Žalobce dále v obecné rovině namítal, že v průběhu správního řízení před správním orgánem I. stupně došlo k několika procesním pochybením.
16. Ze správního spisu vyplývá, že správní orgán I. stupně obdržel dne 28. 8. 2022 oznámení o podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu, který měl spáchat blíže nezjištěný řidič při řízení žalobcem provozovaného osobního vozidla. Přílohou tohoto oznámení byl mj. protokol o měření rychlosti za pomoci silničního rychloměru SYDO Traffic Velocity, ověřovací list č. 8012-OL-70539-21 k tomu rychloměru s platností do 8. 11. 2022 a schválení lokality k úsekovému měření rychlosti vozidel Policií České republiky (ze dne 2. 12. 2021, č. j. KRPS-277285-1/ČJ-2021-011106). Silniční radarový rychloměr byl tudíž ověřen v souladu se zákonem č. 505/1990 Sb., o metrologii, v rozhodném znění, a jednalo se tak o zařízení způsobilé správně změřit rychlost vozidla. Ověřovací list je veřejnou listinou, u níž se presumuje správnost (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2016, č. j. 1 As 101/2016-77, odst. 26). Neobstojí proto zcela obecné a ničím nepodložené tvrzení žalobce, že správní orgány neopatřily „atest a homologaci“ k provozování měřícího systému.
17. Lichá je rovněž námitka, že správní orgán I. stupně měl údajně zpětně doplňovat poklady pro vydání rozhodnutí a komunikaci se žalobcem. Soud předně není z obsahu žalobních tvrzení zřejmé, která z podání vznesených žalobcem v průběhu správního řízení neměla být ze strany správních orgánů zohledněna, natož co mělo být obsahem těchto podání. Zároveň nic nenasvědčuje tomu, že by správní spis nebyl kompletní či že by správní orgán I. stupně některá žalobcova podání do správního spisu nezaložil. Pokud měl žalobce na mysli vlastnoručně podepsané podání ze dne 5. 9. 2021 na č. l. 4 správního spisu, které pokládal za „stížnost“ a „odvolání“ proti výzvě podle § 125h zákona o silničním provozu, pak soud konstatuje, že obsahem zmiňovaného podání byl pouze nesouhlas s předmětnou výzvou a výši uložené pokuty. Z úředního záznamu ze dne 5. 9. 2022, č. j. MDOB93638/2022/ ČER přitom nevyplývá, že by žalobce učinil nějaký jiný úkon při osobní návštěvě správního orgánu I. stupně, například že by sdělil totožnost konkrétního řidiče, který měl v době spáchání přestupku řídit jím provozované vozidlo (ostatně ani žalobce nic takového netvrdí). Navíc správní orgán I. stupně žalobce vyrozuměl o tom, jak naložil s obdrženými podáními v návaznosti na žalobcovu stížnost ze dne 15. 11. 2022, v níž žalobce brojil proti nezaevidování předchozích podání (viz sdělení ze dne 1. 12. 2022, č. j. MDOB 128042/2022/Slm). Stran vedení správního spisu tak nelze správním orgánům ničeho vytknout.

18. Pro úplnost soud podotýká, že žádná jiná procesní pochybení, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí a k nimž by bylo možné přihlídnout z moci úřední, ze správního spisu neshledal.
19. Argumentoval-li žalobce tím, že vozidlo řídila osoba blízká, jejíž totožnost nemůže z rodinných důvodů uvést, soud znovu připomíná, že tato skutečnost sama o sobě nemůže žalobce coby provozovatele vyvinut. Zde soud opět spatřuje nedorozumění na straně žalobce, který se mylně domnívá, že nesdělením identity osoby řidiče s poukazem na ochranu osoby blízké by jej mohlo zprostit objektivní odpovědnosti podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Z § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, který stanoví povinnost provozovatele vozidla zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, nelze dovodit, že by měl provozovatel vozidla povinnost sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, které by se týkaly jeho samotného nebo jeho osob blízkých. V opačném případě, kdy by měl provozovatel vozidla vědomost o tom, kdo vozidlo užíval, a svého práva odepřít výpověď by využil s poukazem na to, že by tím mohl způsobit nebezpečí stíhání osoby blízké, by totiž nebylo vůbec možné některé přestupky podle zákona o silničním provozu efektivně postihovat (srov. nález Ústavního soudu ze dne 22. 5. 2018, Pl. ÚS 15/16, odst. 104). Provozovatel vozidla tedy samozřejmě může odepřít sdělit identitu řidiče, a to klidně i s poukazem na osobu blízkou, nicméně v takovém případě musí být srozuměn s tím, že bude postižen on sám namísto provinivšího se řidiče, po jehož identitě nebude dál pátráno. Přesně to je i případ žalobce, který na výzvu správního orgánu I. stupně podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu nesdělil ve stanovené lhůtě údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Za této situace nelze správním orgánům vytýkat, že přestupkovou věc blíže nezjištěného řidiče odložily a následně dovodily odpovědnost žalobce coby provozovatele vozidla za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.
20. Zcela mylná je pak domněnka žalobce, že jej měly správní orgány poučit o právu uvést jako řidiče osobu blízkou. Žádnou takovou povinnost zákon o silničním provozu správním orgánům neukládá. Není ostatně úlohou správních orgánů, aby vystupovaly na obhajobu provozovatele vozidla a domýšleli za něj jeho procesní strategii (tj. zda a případně koho má označit jako řidiče vozidla). Správní orgány jsou povinny poučit provozovatele pouze o tom, že ve lhůtě pro zaplacení určené částky může písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku (viz § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu). Této povinnosti vůči žalobci dostal správní orgán I. stupně v rámci výzvy ze dne 31. 8. 2022. Ani v tomto ohledu tak soud nespatřuje v postupu správních orgánů žádné pochybení.
21. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
23. Nad rámec nutného odůvodnění soud upozorňuje, že za vulgarity či jiné hrubé výrazy může být podatel podle § 44 odst. 1 s. ř. s. uložena pořádková pokuta až do výše 50 000 Kč. Některá žalobcova podání přitom měla velmi expresivní vyznění a pohybovala se na samé hranici toho, co lze v soudním řízení akceptovat. Propříště by proto měl mít žalobce na paměti, že případná kritika soudu či jiných orgánů veřejné moci nesmí vybočovat z mezí

obecně uznávaných pravidel slušnosti, v opačném případě by se mohl vystavit uložení pořádkové pokuty.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. ledna 2024

Mgr. Josef Straka, v. r.
samosoudce